

Een bijzonder graf op de St. Barbarabegraafplaats

HANNEKE MASSELINK-DUITS

Ter gelegenheid van het zevende lustrum van 'Albertus Perk' verscheen het boek *Oases van Rust. Geschiedenis van de Hilversumse begraafplaatsen*. Hierin staat over de St. Barbarabegraafplaats vermeld (p. 110):

Een ander graf dat bijzondere aandacht verdient is een oorlogsgraf. In april 1970 stuurde mevrouw Vermeulen-Vos een brief naar de gemeente. Het was haar ten oren gekomen dat de gemeente dat jaar alle oorlogsgraven met bloemen zou sieren. Haar verzoek was om bij het graf van haar broer op de rooms-katholieke begraafplaats aan de Bosdrift ook bloemen te laten leggen. Dat graf was niet als oorlogsgraf bekend. In de brief legde ze uit dat Gerardus Johannes Petrus Vos op negentienjarige leeftijd sneuvelde in Den Helder toen hij in mei 1940 zijn militaire plicht voor het vaderland vervulde. Sinds de dodenherdenking van 1970 siert de gemeente het graf van de heer Vos dan ook met bloemen op 4 mei. Het graf is in 1989 enkele malen het doelwit geweest van vandalen. De helm van de soldaat is ontvreemd geweest van het graf. Hij is gelukkig weer in goede orde teruggebracht en met een verzegeld slotje vastgehecht aan een paal bij het graf.

Na het verschijnen van het boek ontving ik een brief met aanvullende informatie over het graf van Gerardus Johannes Petrus Vos. De heer Veldmeijer reageerde op bovenstaande sectie uit het artikel en wist veel meer te vertellen over dit graf. Zijn vader, de heer Veldmeijer senior was een vriend van de gevallen soldaat en verzorgde zijn graf een halve eeuw lang.

De gemeente heeft in ieder geval in 1970 eens bloemen op het graf gelegd, maar zeker is dat de heer Veldmeijer senior ieder jaar op 4 mei bloemen legde op het graf van zijn vriend. Bovendien zorgde hij ervoor dat de legerhelm, met de Nederlandse Leeuw dan altijd glimmend het graftoode. Deze trouwe dienst volbracht hij tot het moment dat het graf van de familie Vos werd geruimd en de stoffelijke resten van Gerardus Johannes Petrus Vos werden overgebracht naar het Militair Ereveld op de Grebbeberg te Rhenen.

De heer Veldmeijer senior droeg de zorg voor het graf van Gerardus Johannes Petrus Vos in 1991 met een gerust hart over aan De Oorlogsgravenstichting. In dat jaar kreeg Ge-

Het bidprentje voor Gerard Vos. (coll. J.N. Veldmeijer)

rardus Vos een plek op het Militair Ereveld. Als Matroos 3^e klasse van Koninklijke Marine was hij geplaatst bij de opleiding seiner te Amsterdam en sneuvelde tijdens het bombardement van Den Helder. Ruim zestig jaar na zijn overlijden kreeg hij alsnog zijn laatste rustplaats te midden van militairen.

Het graf met de helm op de St. Barbara-begraafplaats in 1982.

Dat de hele familie Veldmeijer betrokken was bij deze zorg blijkt wel uit het citaat uit de brief gericht aan De Oorlogsgravenstichting waarmee hij zijn brief besluit. Als de kleinzoon van de heer Veldmeijer senior te horen krijgt dat Gerardus Vos herbegraven wordt en een plek krijgt op het Militair Ereveld is zijn reactie: *Dat is maar goed ook mam, daar ligt hij niet meer zo alleen, maar bij de soldaten.*

Zoals het artikel vermeldt, is het graf op de St. Barbara-begraafplaats het doelwit geweest van vandalisme. Uit de krantenknipsels van de heer Veldmeijer blijkt dat dit geen eenmalige actie is geweest. In 1982 verscheen er in *De Gooi- en Eemlander* al een artikeltje 'Legerhelm van graf gestolen'. Gelukkig wordt de helm tien dagen na publicatie van dit bericht weer terugbezorgd. De helm zou hierna nóg driemaal van het graf worden ontvreemd en wel in 1984, in 1985 en 1989. Telkens werd de helm opnieuw op het graf geplaatst.

Het graf, gesierd met de foto én helm van Gerardus Jo-

Op het Militair Ereveld werd de helm en foto na de overbrenging tijdelijk herplaatst om na enkele maanden vervangen te worden door een standaard grafsteen (september 1991).

hannus Petrus Vos, maakt melding van zijn militaire taak in het grafschrift: *Voor onze lieve eenige jongen en broer Gerard Vos geboren 12 april 1921 te Gouda en den 14 mei 1940 te Den Helder voor zijn vaderland gesneuveld in de vervulling van de taak die hem zoo dierbaar was. De helm en de foto hebben na het herbegraven op de Grebbeberg ook het nieuwe graf een aantal maanden getooid voordat de steen geplaatst was. Na plaatsing van de steen heeft de heer Veldmeijer senior op zijn verzoek deze, hem zo dierbare objecten, weer retour ontvangen.*

De heer Veldmeijer senior is op 27 augustus 2010 overleden. Er is contact gezocht met de familie van Gerardus Vos, maar zij toonde geen belangstelling voor de helm en graffoto. Deze zullen dan ook in het bezit blijven van de heer Veldmeijer, zodat hij de herinnering aan de vriend van zijn vader en het verhaal van dit bijzondere graf zal kunnen blijven koesteren.

Bronvermelding

Streekarchief Gooi en Vechtstreek te Hilversum:

SAGV160 Gemeentebestuur Hilversum 1970-1979, inv.nr. 1150.

Albert Chambon, *In memoriam: onze marine graven van den oorlog mei 1940 (1941).*

Particulier archief de heer J.N. Veldmeijer.

